

“No hi ha diferències en l’horitzó de l’autogovern de Mas, Montilla i Saura”

Josep-Lluís Carod-Rovira (Cambrils, Baix Camp, 1952) és president d’Esquerra Republicana i, previsiblement, serà vicepresident del proper Govern de la Generalitat de Catalunya. El dirigent de la formació independentista parla dels pactes que han permès reeditar l’acord de Govern amb PSC i ICV.

Esquerra, abans i després de les eleccions, no ha marejat la perdiu? Al Congrés de Lleida vostès es van proposar esdevenir el referent de l’esquerra nacional. Això no deixava clar, ja, que prioritzarien els pactes amb PSC i ICV?

—Des de fa mesos hem dit que l’opció majoritària era la continuïtat d’una entesa amb el PSC i Iniciativa, però és cert que, d’un temps cap aquí, havíem obert altres portes. Un cop obtinguts els resultats electorals —i que Convergència parla amb el PSOE i nosaltres parlem amb el PSC—; constatat que l’objectiu prioritari de CiU no és un acord amb ERC sinó amb el PSC —i així ho manifesta Artur Mas—, i constatat, a més, que l’horitzó nacional del PSC i de CiU s’esgota en l’Estatut —i, per tant, no hi ha diferències entre ells quant a l’autogovern—, veiem que el valor afegit de la diferència és en les polítiques socials. Per això prenem aquesta opció, entenent que la batalla de la cohesió social és indispensable per mantenir la cohesió nacional.

—Però això pot fer que, en les pròximes eleccions, i si en aquesta legislatura no hi ha cap daltabaix, qui us voti pensarà que vota directament el tripartit, com qui aquesta vegada ha votat Iniciativa. No teniu por de convertir-vos en una cossa del PSC?

—També es pot dir que una majoria d’esquerres a Catalunya és impossible

sense els independentistes. Qui és imprescindible per a qui? La gràcia de la democràcia és que no ha atorgat a ningú majoria absoluta. Per tant, l’electorat ens ha obligat a entendre’ns i ha permès per segon cop consecutiu un Govern amb unes forces determinades, sense CiU i amb Esquerra al Govern. Aquí es poden fer totes les reflexions que calguin sobre el marc legal que tenim. Però hi haurà aquest Govern perquè hi ha una majoria de 70 diputats que ens hem posat d’acord. No hi ha cap article ni a l’Estatut ni enlloc que digui que, de la mateixa manera que no és alcalde qui treu més regidors sinó qui aconsegueix més regidors que el votin, no és president qui té més vots sinó qui aconsegueix més vots de diputats. Si algú volia un sistema diferent, havia d’aprovar un Estatut que digués que això canviava. No es pot pretendre rebutjar un sistema d’elecció de president que és absolutament legal i legítim.

—Les urgències de l’acord fan pensar en dues coses: o ho tenfeu pactat, o queden per lligar molts caps. Ja heu dit que no estava pactat, per tant, hi ha només un acord general que s’ha de tancar.

—És clar.

—Però ja heu optat per una opció. Això no afebleix la vostra posició en la negociació?

—El que és important és que, un cop jo vaig parlar amb els altres candidats

—en Saura, en Mas i en Montilla— no podem estar tres setmanes sense saber finalment què feia Esquerra.

Durant la campanya deia a la gent, i ho deia perquè m’ho creia, que podem modificar el curs de la nostra pròpia història, que no acceptessin els guions preestablerts i que, amb el seu vot, desmentissin les enquestes. Així s’ha vist, hi ha un espai d’esquerra independentista que és sòlid. L’esquerra catalanista té 400.000 persones de pedra picada. Això era impensable fa tres anys. Hem retrocedit però ha retrocedit tothom.

—Menys Iniciativa.

—Tots menys Iniciativa. Però hem constatat que no hi ha diferències en l’horitzó de l’autogovern de Mas, Montilla i Saura. El seu horitzó s’acaba a l’Estatut: és Mas qui rebaixa i Montilla qui accepta, com Saura, la rebaixa. I el poble de Catalunya ha avalat el marc legal —per tant, no només aquest és el nostre Estatut, sinó que el defensarem fins al final—. Però des d’un punt de vista d’aconeguir una modificació legal profund s’ha acabat el bròquil, haurà de passar un cert temps. Per tant, si en aquest àmbit ja no hi ha diferències entre uns i altres, les diferències les hem de trobar en un altre eix.

Així que hem volgut estalviar a la gent que estiguin tres setmanes per veure què passa, ens hem posat d’acord en la idea general i, a partir d’aquí, ningú no es pot fer enrere. Però en aquesta situació, ens hi trobem tots: nosaltres, el PSC i Iniciativa. Farem l’esforç de responsabilitat que haguem de fer perquè surti al millor possible, sabent que si fem aquesta vegada, passarà molt temps fins que cap dels tres partits pugui tornar a governar.

Dit això, hi ha una altra cosa que té molt a veure en la rapidesa del pacte.

—Quina?

—La posició, inicialment no prevista, de marge de maniobra sobirà que ha exercit el PSC. Tothom deia que la sociovergència estava cantada. Tothom.

Tots donaven per fet que això és el que podia interessar més a 600 quilòmetres de distància i que és el que veurien millor els poders fàctics. Però això no ha estat així.

—**Aquesta demostració de sobirania és, per a vosaltres, un valor important a l'hora de decidir ràpidament.**

—La demostració de sobirania té dos efectes. S'ha de parlar de política, i si un parla per ell mateix, escurça enormement el procés negociador. Si el PSC hagués hagut d'estar esperant i fent consultes... Però vam veure que qui parlava en nom del PSC era el PSC, i que no estava a les ordres de ningú. Si Convergència pot anar a Madrid a retallar un Estatut, pactant amb el PSOE, nosaltres podem parlar amb el PSC per tirar endavant el país.

—**Però CiU diu que va ser el PSC el primer que va començar a retallar l'Estatut, a partir del 30 de setembre, en presentar esmenes i negociant a la banda del PSOE.**

—En tot cas, queda clar que Esquerra no ha retallat res. Som l'únic partit que s'ha mantingut fidel a allò que democràticament va expressar el Parlament de Catalunya, el 30 de setembre. El sector de les rebaixes no el toquem. Està monopolitzat per altres.

—**El PSC tenia pressa per tancar el pacte, en un cap de setmana en què José Luis Rodríguez Zapatero era a l'Uruguai?**

—Ja vaig dir que, la nit de les eleccions, l'únic candidat que no telefonaria a Madrid ni rebria trucada de Madrid seria el d'Esquerra. I així va ser. Li puc assegurar que, per a Esquerra, no té cap influència si Zapatero era a l'Uruguai. No és pas a Esquerra a qui ha de formular aquesta pregunta.

—**Ha generat tensions, en les bases d'Esquerra, donar suport a un candidat com Montilla, un perfil tan diferent del d'Artur Mas?**

—Qualsevol acord de Govern, quan els dos partits primers encara continuen instal·lats en "només el catalanisme" o "només l'esquerra", sempre és una decisió difícil, com a qui li pregunten si s'estima més el pare o la mare. A ERC ens els estimem tots dos. Som esquerra catalanista. Lògicament, hi haurà votants que preferirien un pacte de naturalesa distinta, però a l'executiva es va

veure clar: només hi va haver un vot en contra i era d'un representant territorial que volia que anéssim a l'oposició, no que pactéssim amb CiU.

Per a mi és determinant que, en un mateix Govern, hi hagi gent que es digui "nacionalista catalana" i gent que ni s'ho diu ni ho és. Això és positiu perquè trenca una imatge determinada del país, una imatge determinada d'Esquerra i, per a nosaltres, continua sent fonamental la cohesió social. Volem no només que aquest sigui el país de la llengua i la cultura catalanes sinó, a més, el país del benestar, de la igualtat d'oportunitats i de la qualitat de vida material i democràtica.

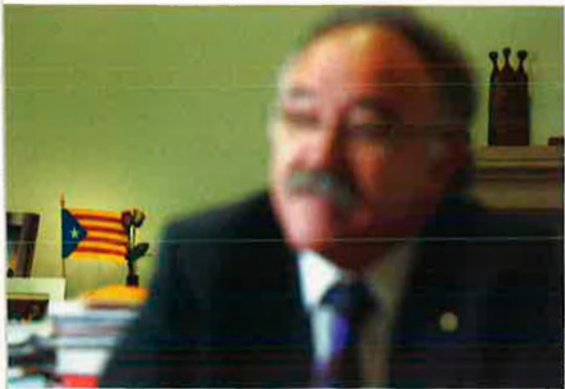
Ara tenim quatre anys per demostrar que les coses es poden fer millor. No tenim la pressió de l'Estatut, per tant, s'ha d'anar a polítiques de millora de la qualitat de vida de la gent, en tots els àmbits: social, democràtic, educatiu, en definitiva, nacional.

—**Quin serà el canvi principal entre aquest Govern i l'anterior? Quina diferència hi ha entre ser vicepresident, com serà vostè, i conseller en cap, com va ser?**

—Cada Govern s'ha d'organitzar com cregui més convenient. En el tram final de la legislatura del Govern Pujol es creà un càrrec que no havia existit mai abans, el de conseller en cap. El president Pujol diu: "Jo dirigeixo però me'n

vaig i, per tant, encarrego el dia a dia del Govern a algú que vol continuar." Quan entrem el Govern de coalició, el 2003, es recupera aquest càrrec, després se li canvia el nom i es recupera el tradicional de la Generalitat republicana —conseller primer—, perquè conseller en cap es reservava per a l'Ajuntament de Barcelona i altres municipis. Això era un moment en què el president tenia una dimensió molt presidencialista perquè no portava l'administració diària de l'executiva del Govern, com sí que havia portat durant vint anys en Jordi Pujol. Ara entrem en un acord, que és l'Entesa amb el PSC i Iniciativa. I veiem un president que és, fonamentalment, una persona de gestió executiva. Per tant, no cal un cap de Govern perquè és ell qui seguirà l'acció de Govern. En canvi, hi ha una part més externa al Govern, que és la connexió amb la societat, que s'ha cregut convenient que la comparteixi i delegui perquè es visualitzi el segon partit de Govern. Això és la vicepresidència. Sabem que un vicepresident, a tot arreu del món, fa allò que no fa el president i arriba on no arriba el president, perquè està fent una altra cosa.

Des del principi hem donat aquesta imatge que hem començat foc nou, amb una manera diferent, com ja s'ha vist en l'austeritat i la satisfacció continguda amb què hem fet l'acte de presentació al

“No hi va haver temps d’ensenyar a la ciutadania l’efecte d’unes primeres mesures”

Parlament, sobretot si ho compares amb l’acte del Tinell de fa tres anys.

I així continuarà sent perquè funcioni, tenint en compte que, perquè el Govern funcioni, ha de ser molt més Govern que no pas Govern de coalició. Hi ha d’haver una entesa permanent entre els socis de Govern que faci que arribi un punt que hom no sàpiga si aquell conseller té carnet o no i, si en té, de quin partit és.

—El risc d’actuar com a Govern i no com a ERC és que assumiu el mínim comú múltiple de tots tres, probablement, el programa del PSC? No hauríeu d’haver negociat això abans de rebutjar altres opcions?

—Sabem que, tenint 21 diputats —de 135—, no podem fer segons quines coses, representem el que representem. Es tracta de prioritzar els temes en què ja hi ha acord d’entrada i els que, amb matisos, és possible un acord. Finalment, els temes en què hi ha molta distància no s’han de rebutjar. Hi pot haver una distància molt gran en els inicis, però potser, segons com evolucioni el Govern, a la segona part de la legislatura es podrien enfocar algunes iniciatives que ara poden semblar pràcticament impossibles de posar en marxa. Però estic convençut que ens posarem d’acord en els temes essencials. El que sí que queda clar és que no podem tenir Catalunya esperant quatre anys.

Aquests dies he parlat amb màxims representants del món empresarial. Els he fet arribar un missatge de seriositat, d’il·lusió i que ens facin confiança, que farem les coses ben fetes. I les farem, a més, comptant amb ells, amb les seves opinions i preocupacions. I això, no només amb el món empresarial, també amb el conjunt de la ciutadania, en temes com l’habitatge, els serveis sanitaris, l’atenció a la gent gran dependent, i les infraestructures, i no només les grans, sinó també les de la quotidianitat, les que fa servir la gent dia a dia.

Això és autogovern, és fer país, és fer qualitat de vida nacional.

—Heu parlat de deixar acords per a la segona part de la legislatura...

—L’anterior Govern va entrar en un marc d’una gran convulsió política. Quan un Govern que ha durat més de dues dècades canvia, no és una simple alternança política, sovint és un canvi de règim democràtic. Canvien les persones, els protagonistes, les imatges, les cares, les estètiques, els procediments, els discursos. Hi va haver una segona convulsió: el canvi de règim al Govern espanyol —en tots dos casos bastant mal digerit, com el cas actual—.

No hi va haver temps d’ensenyar a la ciutadania l’efecte d’unes primeres mesures, la qual cosa podríem dir-ne la “targeta de presentació”.

Per tant, ara hi haurà unes primeres mesures que aquest Govern haurà de fer, que és el que estem consensuant. En algun cas serà recuperar iniciatives que s’haurien fet si la legislatura s’hagués acabat quan tocava. En altres casos seran iniciatives del tot noves. I potser, en una segona part de la legislatura, serà més fàcil posar en marxa algunes iniciatives de més llarg abast, de més calatge polític, que requereixen maduració, negociació, consens.

Per tant, l’estratègia que havíem fet nosaltres amb el Pacte Nacional per l’Educació, hauríem de ser capaços d’estendre-la en altres àmbits. Fins i tot a Madrid hauríem de ser capaços d’anar junts, perquè quan som més febles és quan anem separats.

Es tracta de girar full, mirar el futur amb optimisme i anar per feina. O com deia Sant Pancràs: “Salut i feina.”

Àlex Milian
Enric Rimbau

Escenografia diferent, propòsits d’esmena, nova denominació..., tot per intentar dur a port el que ja es posà en marxa el 2003 però que les ventades van virar per altres rumbos. Amb algunes modificacions, però al capdavant amb el mateix objectiu, PSC, ERC i ICV-EUiA reediten l’acord de govern a Catalunya, conscients que gestionen un generós segon intent.